

2013 / תשע"ג

**קורס 290.1024 – יסודות הסייעוד
סמסטר ב'**

מועד: יום ג' שעות 14-16

מרצות: ד"ר אפרת שדמי (מרכזת הקורס), ד"ר שרה שחף, ד"ר אולג זסלבסקי

שעות קבלה: בתיאום מראש

סוג הקורס: קורס מבוא משולב הרצאות וסדנה בקבוצות

מטרות הקורס:

גיבוש השקפת עולם פרופסיונאלית בסייעוד

תכני הקורס:

הקורס יתמקד בנושאים בעלי זיקה ישירה לסייעוד: בריאות, האדם, טיפול-Caring, היבטים סביבתיים וחברתיים, כמו כן בערכים הבסיסיים של המקצוע: הומניזם, בריאות, איכות.

- הכרות מושג הבריאות
- הגדרות ומאפייני המושג.
- ההשפעות של תפיסת בריאות שונה על מצב בריאות האוכלוסייה.
- פיתוח הבנה לגבי מערכת בריאות
- הכרות מבנה מערכת הבריאות.
- היסטוריה של מערכת הבריאות בארץ.
- גורמים שהשפיעו על מערכת הבריאות בארץ.
- חוק הבריאות והשפעתו על מערכת הבריאות בארץ.
- אתיקה וחשיבה ביקורתית בסייעוד
- ההתנהגות המקצועית.
- קונפליקט בין תפיסות ערכיות שונות של גורמים במערכת.
- חשיפה לערכי הקוד האתי.
- מאפייני הלקוח כצרכן של מערכת הבריאות.
- חוק זכויות החולה והשלכותיו לגבי המערכת.
- מקצוע הסייעוד בראייה היסטורית.
- הגדרות הסייעוד השונות והתפתחות מקצוע הסייעוד.
- תפקיד הקהילה בבריאות.
- פיתוח חשיבה מערכתית ביקורתית.
- פיתוח מודעות לחשיבות התפקוד בשונות ובעמימות בחברה המודרנית.
- פיתוח מודעות לחשיבות התפקוד במורכבות.
- פיתוח יכולת למידה עצמית וקבוצתית.
- פיתוח מודעות עצמית לשינויים שחלו בזהות המקצועית במהלך הקורס.

תוכנית השיעורים:

מליאה	סיעוד ומשפחה	05.3	.1
מליאה	טיפול פליאטיבי וחוק החולה הנוטה למות	12.3	.2
קבוצות	דיון קבוצתי	19.3	.3
	חופשת פסח	26.3	
	חופשת פסח	2.4	
מליאה	טיפול ממוקד במטופל וחוק זכויות החולה	9.4	.4
	חופשת יום העצמאות	16.4	
מליאה	איכות בבריאות	23.4	.5
קבוצות	דיון קבוצתי	30.4	.6
מליאה	הירארכיות בפרקטיקה בסייעוד	7.5	.7
	חופשת שבועות	14.5	
מליאה	ניהול הטיפול	21.5	.8
קבוצות	דיון קבוצתי	28.5	.9
מליאה	פאנל תפקידים	4.6	.10
קבוצות	סיכום וזהות מקצועית	11.6	.11
	מבחן	18.6	.12

מתודולוגיה:

רוב החומר יינתן לקריאה בבית כדרישת קדם לדיונים בכיתה.

דרישות הקורס:

- נוכחות חובה (היעדרות מותרת עד 20%)
- קריאת ספרות
- ניתוח סוגיות שונות בכתב ברמה אישית וקבוצתית

הערכה:

- השתתפות פעילה בדיונים בפנלים וקבוצות
- יומן קריאה (הנחיות בנספח 1)
- מבחן סמסטר ב'

10% מהציון
10% מהציון
80% מהציון

ציון עובר בקורס – 70.

הקורס הינו קורס קדם לכל קורסי הסיעוד והניהול הבאים אחריו.

התרגילים יוגשו באמצעות אתר הקורס בהיילרן. לא תהייה הגשה או החזרת עבודות במזכירות החוג.
אתר אינטרנט: אתר הוראה מתוקשבת קורס 290.1024

ביבליוגרפיה:

ספר מומלץ (הרחבה על כל אחד מהנושאים המועברים בקורס):

Potter, P.A., & Perry, A.G. (2005) *Fundamentals of nursing*, 6th Ed. St. Louis, Mo.: Elsevier Mosby

(קיים גם במהדורה מ 2001)

Scott, C. (2003). Setting safe nurse staffing levels. *Acedido em*, 28(6), 1-39.

סיעוד ומשפחה

קריאת חובה

- Maurer, F. A., & Smith, C. M. (2005). Community/Public Health Nursing Practice: Health for Families and Populations.

טיפול פליאטיבי וחוק החולה הנוטה למות

קריאת חובה

- טיכו, א. (2006). נוסחת "האיזון הראוי" בין ערך קדושת החיים לבין אוטונומיות הרצון ואיכות החיים – בחינה ביקורתית, *רפואה ומשפט*, 35, 32-47.
- חוק החולה הנוטה למות, 2005, ספר חוקים 2039, משרד הבריאות

קריאה מומלצת

- זמישלני, צ. ונחשוני, א. (2009). התמודדות עם החולה הנוטה למות. *הרפואה*, 148, 34-35.

טיפול ממוקד במטופל וחוק זכויות החולה

קריאת חובה:

- אינס זיבצ'נר, מ', באליק, ח', מטלון, א' (2008). יחסי רופא-חולה בראי החברה המשתנה. *הרפואה*, 147(12): 1010-1015.
- חוק זכויות החולה, 1997, משרד הבריאות
- טבק, נ., רכס, ר. (1997). מבט סיעודי על חוק זכויות החולה, *האחות בישראל*, 155, עמודים 23-20.
- קיגלי – שמש, ר., ביריה, ל. (1997). חוק זכויות החולה – היבטים ערכיים והשלכות קליניות, *האחות בישראל*, 155, 19-14.

איכות בבריאות

קריאת חובה

- ד' כהן, א., דריהר, י., רגב-רוזנברג, ס., יעקובסון, א. (2010). תוכנית מדדי האיכות בשירותי בריאות כללית: העשור הראשון. הרפואה, 143, 237-239.
- גולדמן, ד. (2009). איכות בסייעוד במערכת האשפוז: מודלים ויישומם – מבוא, סיעוד ואיכות, איכות בסייעוד ונהלים מקצועיים, מודלים לאיכות ומדידת איכות (מודל מבנה, תהליך, תוצא), קריטריונים לבחירת מדדי איכות, מדדי איכות בסייעוד. בתוך א. תורן וא. פיקר (עורכים). מנהיגות בלבן: ניהול סיעוד בבתי חולים (עמ' 67-57, 78-71). ירושלים: הוצאת מאגנס.
<http://www.publishersrow.com/dBookReader/default.asp?bvid=5221>

הירארכיות בפרקטיקה בסייעוד

קריאת חובה:

- סילנר, ד., רסין, מ. וקנטי, ת. (2009). ניהול כוח אדם בסייעוד – תמהיל כוח אדם, קידום. בתוך א. תורן וא. פיקר (עורכים). מנהיגות בלבן: ניהול סיעוד בבתי חולים (עמ' 137-131, 145-142). ירושלים: הוצאת מאגנס.
<http://www.publishersrow.com/dBookReader/default.asp?bvid=5221>
- תורן, א. ובלבן, ר. (2009). פיתוח המשאב האנושי – מבוא, פיתוח מקצועי ברמה לאומית, פיתוח מקצועי ברמת הארגון. בתוך א. תורן וא. פיקר (עורכים). מנהיגות בלבן: ניהול סיעוד בבתי חולים (עמ' 160-151). ירושלים: הוצאת מאגנס.
<http://www.publishersrow.com/dBookReader/default.asp?bvid=5221>

ניהול הטיפול

קריאת חובה

- Aliotta SL, Grieve K, Giddens JF, Dunbar L, Groves C, Frey K, Boulton C. (2008). Guided care: a new frontier for adults with chronic conditions. Prof Case Manag, 13(3), 151-158.

קריאה מומלצת

- Stafford RS, Berra K. (2007). Critical factors in case management: practical lessons from a cardiac case management program. Dis Manag, 10(4), 197-207.
- Lee DT, Mackenzie AE, Dudley-Brown S, Chin TM. (1998). Case management: a review of the definitions and practices. J Adv Nurs, 27(5), 933-939.

תפקידי סיעוד במערכת הבריאות

קריאת חובה

- שלפר, פ., ביינר, ר. וגונן, ע. (2009). תפקידים בסייעוד - רמות תפקוד ומאפייני תפקיד האחות בארץ ובעולם, סביבת העבודה של האחות, בניית תפקידים חדשים בסייעוד, השלכות עתידיות. בתוך א. תורן וא. פיקר (עורכים). *מנהיגות בלבן: ניהול סיעוד בבתי חולים* (עמ' 248 - 271). ירושלים: הוצאת מאגנס. <http://www.publishersrow.com/dBookReader/default.asp?bvid=5221>
- גורן, ד., הירשפלד, מ., זיסברג, א., ריב"א, ש. (2006). פני הסיעוד לאן? הסיעוד בישראל: מאיפה באנו והיכן אנו היום? תוכנית טלוויזיה, הערוץ האקדמי, <http://actv.haifa.ac.il/programs/Item.aspx?it=462>

- American Nurse's Association (2002). *Nursing Agenda for the Future: A Call to the Nation*.

קריאה מומלצת

- International Council of Nurses (2007-2009). Biennial report: Health Systems Strengthening: working together to achieve more. Accessed: Sep. 2010 from: http://www.icn.ch/images/stories/documents/publications/biennial_reports/ICN_Report_2007-2009.pdf
- שלפר, פ., ביינר, ר. וגונן, ע. (2009). תפקידים בסייעוד – מבוא, התפתחות הרפואה והשפעתה על תפקידים בסייעוד, אבני היסוד של תפקיד האחות. בתוך א. תורן וא. פיקר (עורכים). *מנהיגות בלבן: ניהול סיעוד בבתי חולים* (עמ' 237 - 248). ירושלים: הוצאת מאגנס. <http://www.publishersrow.com/dBookReader/default.asp?bvid=5221>

נספח 1 - הנחיות לניהול יומן קריאה

לכל שיעור יש לסכם מאמר אחד מתוך רשימת המאמרים לאותו השיעור כפי שמופיעים בסילבוס. הסיכום יכלול את עיקרי המאמר והתרשמות אישית, תובנות, שאלות שהתעוררו בעקבות הקריאה.

דרישות: היקף הסיכום - עמוד אחד מודפס בגודל פונט 12, ברווח 1.5.

אנא רשמו שם מלא בתוך הקובץ ובשם הקובץ.

מועד הגשה אחרון: **08:00 בבוקר** ביום שלישי בכל שבוע.

ההגשה תתבצע באמצעות אתר ההוראה המתוקשבת של הקורס (יסודות הסייעוד א'-שיעור 12 1024 ב) בהיילרן, במעטפת **מטלות**.

על מנת להגיש את הקובץ אנא היכנסו לאפשרות "**מטלות**" בסרגל הכלים בראש הדף. בעמוד שנפתח בחרו את המטלה הרלוונטית לאותו שבוע. בעמוד שייפתח לחצו על הכפתור "**תיבת הגשה**", בחרו את הקובץ ממחשבכם באמצעות Browse, לחצו על "הוסף את הקובץ" ו"שלח". בסיום השליחה יתקבל אישור על ההגשה.

לנוחותכם לומדה מפורטת להגשת מטלות בסרגל הכלים באתר הקורס ("**כיצד להגיש מטלה?**") או בקישור הבא:

[/bareket/ShowItemByType.asp?random=20645&sid=170060&iid=451751&GO_BACK=ExerciseMenu.asp&SentFrom=ExerciseMenu.asp&user=student&vcCourseGuid=827A848E37B92E41A3ED3BD74F8848F5&vcCourseID=101071&newwin=no](http://bareket/ShowItemByType.asp?random=20645&sid=170060&iid=451751&GO_BACK=ExerciseMenu.asp&SentFrom=ExerciseMenu.asp&user=student&vcCourseGuid=827A848E37B92E41A3ED3BD74F8848F5&vcCourseID=101071&newwin=no)